

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen Bajcsy-Zs. utca 1. sz.
(Kisgazdapárt helyiségénél) Jélem. Tel.: 41-13.
Szerkesztőségi hivatalos órák: d. u. 4 11-ig.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Kiadóhivatal: Bajcsy-Zs. utca 1. (Független
Kisgazdapárt helyiségénél) Jélemelet. Telefon:
41-14. Hivatalos órák: reggel 8 órától este 6-ig

Gondoskodás népünkéről

A számok, melyek hazánk 1951. évi költségvetésének számai, mindnyájunkról szólnak. Népekről, nagy családunkról, nemzetünkéről való szerető gondoskodásnak tanujelű. A számok mögött emberek vannak. Élő, dolgozó, bekéjükért harcoló emberek. Róluk, mirőlünk történik gondoskodás: a budapesti munkásról, a debreceni vállalatok dolgozóiról, a hajdú-bihari tanyák dolgozó parasztjáról, az értelmiségről, kisiparosról, öregről, fiatalról egyaránt. Közel 30 milliárd forint beruházás egy évre. Ebből 3700 forint jut hazánk minden egyes lakosára. Ennyivel gondoskodik rólunk jövő évben államunk. Így tervezi kormányunk. Velünk együtt, nekünk tervezi. Amerikában s a többi tőkés államokban a dolgozók nélkül, a dolgozók ellen csinálják a költségvetést. Az Amerikai Egyesült Államokban a költségvetés 70 százalékát fejezték ki a munkaadókra. Ez nemcsak az amerikai nép ellen, hanem a világ minden népe ellen irányul. Az éhezés, a nyomorúság, a munkanélküliség, a gyilkosok költségvetése az.

Majdnem megegyezően annyi, 80 százalékkal többet fordítunk népgazdaságunk fejlesztésére, szociális és kulturális célokra 1951-ben az 1950-es évi költségvetéshez viszonyítva. Bizonyítéka ez annak is, hogy népünk és kormányunk egy, hogy az egyetlen boldogulásit csakis a nagy közösség, a nemzeti összefogás útján biztosíthatjuk. Dolgozó népünk adóforintjai világyban, hidakban, gyárakban, iskolákban, egészségünk megőzésében ezer és ezer formában jelennek meg. A jegyzett bekezdésnél milliárdnyi összege költségvetésünk szerves része s népünknek termi gyümölcsét.

A mi költségvetésünk a béke költségvetése. S mert ez így van, számolnunk kell azzal, hogy az előnyök kötelezettséggel is járnak. Adófizetési kötelezettségét teljesíteni az adózásban elmaradt dolgozónak azért is érdeke, mert vele a béke költségvetését biztosítja. Önmagának adja, végül is azt az összeget. Nemesak arról van szó, hogy adót a múltban is kellett fizetni, hanem arról, hogy a befizetett összeg most már nem a gyárosok, földbirtokosok zsebébe vándorol. A gyár, a föld a dolgozóké. A béke, melyet költségvetésünk is véd, a dolgozóké. Ehhez járul a termelés mennyisége, minősége emelésének kötelessége, mely szintén nem lehet másé, csakis a dolgozóké. Ha a költségvetés megvalósulását akarjuk. Márpedig akarjuk ezt mi, dolgozók. Az anyagi eszközök előteremtésének

Az új költségvetés 75 millióval fordít többet a növénytermelés és állattenyésztés fejlesztésére mint az előző évi

Az országgyűlés csütörtöki ülése

Az országgyűlés csütörtöki ülésén folytatták az egyes tárcák költségvetésének vitáját. Drabos Lajos, az országgyűlés elnöke nyitotta meg az ülést, amelyen megjelent Rákosi Máttyás, az MDP főtitkára, Róbai Sándor az Elnöki Tanács elnöke és Dobi István, a minisztertanács elnöke.

Elsőnek a földművelésügyi tárcá költségvetését tárgyalták. Gém Ferenc előadó elmondta, hogy dolgozó parasztágunk megtanulta: érdemes követnie a Magyar Dolgozók Pártja és népünk szeretett vezéré, Rákosi Máttyás útmutatásait.

A vita első szónoka Seregélyi József kiemelte, hogy az új költségvetés 75 millió forinttal fordít többet a növénytermelés és állattenyésztés fejlesztésére, mint az előző évi.

Katona Sándor rámutatott arra, hogy a költségvetés minden tétele a dolgozó parasztág felemelkedését, a munkás-paraszt szövetség megerősödését szolgálja.

Ezután Erdei Ferenc földművelésügyi miniszter emelkedett szólásra.

— A költségvetés — mondotta Erdei Ferenc — hű tükrre jövő évi munkánknak. A minisztertanács határozatok előírásai megszabják az előttünk álló feladatokat. Ezek: a mezőgazdaság szocialista szektorának fejlesztése, a modern gépesítés, a tudomány vívmányainak és a szocialista munkamódszereknek bevezetése a mezőgazdaságban. További fontos feladat a géppálmások munkájának fokozása.

A mezőgazdasági szakoktatás fejlesztésének alapjait már leraktuk. A jövő évben új mezőgazdasági technikumokat és tanfolyamokat szervezünk. A költségvetésben jelentős helyet kap a mezőgazdasági kutatómunka is. Erre

fő módszere városban és falun egyaránt a termelés emelése — ezerszeri eszelekedésünk.

Amint eddigi költségvetéseinknek és az ezévének biztosítása dolgozó népünk harcán keresztül történt, úgy most e nagyobb eredményekért még keményebb munkára számíthatunk. Fontos feladatunk, hogy takarékoskodjunk az államszervezetben, a

a célra költségvetésünk 30 millió forintot fordít.

Növénytermelésünk fejlesztését több mint 80 millió forint összegű közvetlen segítség szolgálja, amelyet műtrágya beszerzésre és a gépi munka elterjesztésére juttat kormányzatunk.

A tervberuházások mellett több mint 80 millió forint közvetlen állami támogatást nyújt a kormányzat az áll-

tenyésztés színvonalának emeléséhez. Különösen sok a tennivalónk a kertgazdálkodás területén. A városok és iparvidékek övezetében létesítendő kertgazdaságok, valamint a termelés közvetlen irányítása a jövő évben jelentős eredményeket hoz ezen a vonalon is.

A helyi tanácsok megalakulása kiszélesítette a mező-

gazdasági igazgatás szervezetét. Ezen a téren fontos feladatunk a bürokrácia felszámolása. Bátor, egyéni kezdeményezésre kell nevelni a mezőgazdasági igazgatás szervezetét — fejezte be beszédét Erdei Ferenc.

Erdei Ferenc beszéde után az országgyűlés a földművelésügyi tárcá költségvetését általánosságban és részleteiben elfogadta.

A vallás- és közoktatásügyi minisztérium költségvetése

Szünet után Molnár Imre a népi oktatásunkkal kapcsolatos határozata s a magyar és a nemzetközi politikai helyzet állít közoktatásunk elé.

— Iskoláinkban ma már — folytatta — az általános iskolától az egyetemekig elsősorban a munkások és dolgozó parasztok gyermekei tanulnak. Iskoláinkban, egyetemeken nemcsak a tanúk és ezen belül a munkás- és paraszt-tanulók száma növekedik folyamatosan, hanem az oktatás színvonalas is.

— Pedagógusainknak népi demokráciánk életével való szorosabb kapcsolata az előfeltétele annak, hogy nevelő-oktató munkájuk megfeleljen a követelményeknek. De nem egyetlen feltétele.

— Pedagógusainknak komolyan kell tanulniuk, komolyan kell fejleszteniük szakmai és ideológiai tudásukat.

Jóboru Magda részletezte ezután a költségvetés adatait, majd így folytatta:

— Ha a teremtő munkánk alapjára, a békére gondolunk, iskoláinkra egyeteminkre is kell gondoskodni. Nemesak abból a szempontból, hogy itt vannak azok a gyermekek és fiatalok, akiknek az élet a legdrágább népünk számára, akiket a leginkább akarunk megvédeni egy újabb pusztító háborútól, iskoláinkra és egyeteminkre kell gondoskodni abból a szempontból is, hogy ott tanuló, nevelődő ifjúságunkra döntő feladat vár népünk békéjének biztosításában. Ha ez a fiatalok béke ügye mellett áll, komoly erőssége a mi békehárcunknak.

Jóboru Magda beszéde után

termelésben és mindenütt. Egyik alapvető jelzava ez költségvetésünk biztosításának. Bizonyos, hogy nem magától fog ez megvalósulni. Nekünk, költségvetésünk előnyeit élvezőeknek kell naponta megvalósítanunk.

Mindezek biztosítása az ellenség ellen vívott harcban történik, mint ahogy eddig is minden esetben így történt. Az el-

lenség vereségevel, népünk győzelmével fog végződni ez a munka is, mert eddig is így volt s erre most is felkészülünk. Dolgozunk költségvetésünk megvalósításáért, mert ez a munkásosztály és a dolgozó parasztság szövetségét fűzi ismét szorosabbra. Küzdünk érte, mert tudjuk, hogy jó és kipróbált úton, a Szovjetunió útján járunk.

— Hogy fejlődésünk továbbra is töretlenül felfeléívelő legyen — folytatta beszédét — igen fontos feladatunk erőteljesen követelni azt az új szocialista embert, aki látja a mi szabad életünk szépségeit, optimizmussal néz a jövő elé, aki értékeli a szabadságot és a békét és azt odaadással, áldozatkészen védelmezi.

— Hogy fejlődésünk továbbra is töretlenül felfeléívelő legyen — folytatta beszédét — igen fontos feladatunk erőteljesen követelni azt az új szocialista embert, aki látja a mi szabad életünk szépségeit, optimizmussal néz a jövő elé, aki értékeli a szabadságot és a békét és azt odaadással, áldozatkészen védelmezi.

napi munkájával és az ellenség elleni elszánt harccal — a nehéz időkben kemény helytállással.

Elmondotta, hogy ez év december 31-ig több mint 500 üzemi, városi és falusi kultúrtróton létesült.

Az üzemi könyvtárak száma csak az első fél év alatt az idén nem egészen 2000-ról 2430-ra. Könyvtármányuk 750 ezerrel 950 ezerre, az olvasók száma 110 ezerrel 170 ezerre emelkedett. A falusi könyvtárak száma a jövő évben el fogja érni a 2500-at. Barati József felszólalása.

Enver Hodzsa távirata Rákosi Mátyáshoz

Rákosi Mátyás elvtársnak, a Magyar Dolgozók Pártja főtitkárának, Magyarország, Budapest. Melegen köszönöm az albán nép, az Albán Munkapárt, a Központi Bizottság és a magam nevében hazánk felszabadulásának hatodik évfordulója alkalmából kifejezett jókívánságokat.

ban részletesen foglalkozott irodalmunk és könyvkiadásunk fejlődésével.

Ezután az országgyűlés a népművelési terv költségvetését általánosságban és részleteiben elfogadta.

Az országgyűlés legközelebbi ülését pénteken délelőtt 10 órakor tartja, amelynek napirendjén az építésügyi, igazságügyi és a pénzügyminisztérium költségvetése, valamint a Magyar Népköztársaság alkotmányának módosításáról és a béke védelméről szóló törvényjavaslatok szerepelnek.

A francia minisztertanács hozzájárult Nyugat-Németország felfegyverzéséhez

Páris: A francia kormány a szerda esti minisztertanácson elfogadta Nyugat-Németország haladéktalan újrafelfegyverzésének tervét.

Párisi baloldali megfigyelők szerint a francia kormány az a határozata azt jelenti, hogy teljesen lemond azokról a nagyrészt formai fenntartásokról, amelyekkel eddig Nyugat-Németország felfegyverzése kérdésében hangzóak voltak.

Ez év október 24-én a francia kormány a Nyugat-Németország haladéktalan felfegyverzését követelő amerikai felszólításra „ellenjavaslatot” nyújtott be, az úgynevezett Plevin-tervet, amelyet a baloldali körök azonnal közzétették és bíráztak. Ez a terv úgy akarta álcázni a nyugat-német felfegyverzést, hogy a nyugat-német katonákat az úgynevezett európai hadseregbe illesztette be. Előbb csak arról volt szó, hogy legfeljebb körülbelül 800 katonából álló nyugat-német zászlóaljat létesítsenek. Néhány nappal később a hadügyminiszterek Washingtonban össze-

mából kifejezett jókívánságokat. Az albán nép a baráti magyar nép és minden békeszerető nép oldalán a nagy Szovjetunió vezetésével harcol a békéért és építi boldog jövőjét.

Az Albán Munkapárt főtitkára: Enver Hodzsa.

Kétnapos értekezlet az állattenyésztés takarmánytermelés fejlesztéséről szóló minisztertanácsi határozatról

Az állami gazdaságok megyei állattenyésztési csoportvezetői kétnapos értekezleten beszéltek meg, hogyan egészítsék ki az állami gazdaságok 1951. évi munkatervét a minisztertanácsi határozat alapján.

Muhari Sándor ismertette a minisztertanácsi határozat végrehajtásával kapcsolatban állami gazdaságokra vonatkozó végrehajtási utasítást, amely pontos határidőket tűz ki az egyes részletek elkészítésére.

Kiemelte azt, hogy a jövő gazdasági évben a termelőszövetkezeti csoportokat több hízlalásra és továbbtenyésztésre alkalmas tenyésztéssel kell ellátni. Számítani kell az ipari és városi dolgozók hatalmas mennyiségű igényeire, jelenlősen fokozni kell tehát az állattenyésztést. Meg kell szilárdítani a munkafegyelmet az állami gazdaságokban.

A tervkészítések határidejét úgy állították össze, hogy a minisztertanácsi határozatban kitűzött február 15-é helyett már január 1-re elkészüljenek a tervek és január 1-én meginduljon a tervek végrehajtása.

Gondoskodni kell a jövő tervben az állatok kelendő takarmányelátásáról, ami elsősorban a hatá-

rozalban előírt „dö-futószalag” beállításával biztosítható.

Szükséges, hogy minden gazdaságban takarmányozási brigádot, vagy takarmányozási munkacsoportot szervezzenek az állatok pontos és szakszerű takarmányozására.

Az állami gazdaságok jövő építkezéseire minden jelről tartalékokat fel kell használni, hogy a Szovjetunió szovhozainak példájára az állami gazdaságok dolgozói megfelelő lakásokban lakhassanak, az állatállomány pedig korszerű istállókkal legyen ellátva. Fel kell készülnie az állami gazdaságoknak a téli építkezésekre.

Minden gazdaságban meg kell állapítani az egy állatra eső vízszükségletét és ennek megfelelően kell a kutakat megtervezni. Ha nem áll rendelkezésre megfelelő vízmennyiség, akkor nem szabad túlméretezni a építkezési terveket.

Az állami gazdaságok munkaversenyének szempontjait január végéig kidolgozzák.

Muhari Sándor végül hangsúlyozta, hogy jó kollektív munkával, a Párt és a kormány segítségével az állami gazdaságok dolgozói meg tudják majd oldani a feladatokat.

PHENJAN FELSZABADULT

Peking: A koreai néphadsereg és Kína népi önkéntesei szerdán felszabadították Phenjant — jelenti az Új-Kína hírlapnöksége a koreai frontról.

Az amerikai csapatok felbomlottan menekülnek Phenjantól dél felé a többi agresszív sereggel és a lisszinmanista bábcsapatokkal együtt. A koreai néphadsereg és a kínai önkéntesek seregeinek egységei szerdán délután 2 órakor vonult be a városba.

A Koreai Népi Demokratikus Köztársaság népi hadseregének főparancsnoksága jelenti december 6-án, hogy a

népi hadsereg nyomása alatt

az amerikai és dél-koreai csapatok az egész arcvonalon visszavonultak.

Amerikai repülőgépek sorozatosan megsértik Kína légterét

Peking: November 25-e és 30-a között több mint 230 amerikai bombázó és harci repülő 68 esetben tört Északkelet-Kína légterébe.

Betörő repülőgépek 17 esetben bombákat dobtak és gép-puskáztak. November 25-én két amerikai repülőgép négy bombát dobott le Szejingies falura, Kwantien megyében.

November 28-án két amerikai repülőgép felderítő repülést hajtott végre, majd Anceku falu fölé repült és gép-

puskatüzét zúdított rá.

Továbbrepülve öt bombát dobtak le Sinan falura. A bombák több házat megromgáltak.

November 30-án három betörő repülőgép jelent meg Csian megyében és bombákat dobott le a falu folyópartjára és hídjára.

A kínai népi kormány vizsgálatot indított a légi határsértések ügyében és jegyzékebe foglalta az okozott károkat.

Visinszkij vádat emelt az Egyesült Államok ellen a Kína elleni agresszió miatt

Az ENSZ közgyűlése főbizottságának december 5-i ülésén megvitatották az Egyesült Államok, Anglia, Franciaország, Norvégia, Kuba és Ecuador követeléseit, hogy tűzzék napirendre a „Kínai Népköztársaság központi népi kormányának koreai beavatkozása” című kérdést.

Austin, az USA képviselője elismételte a hat nagyhatalom által benyújtott memorandum indokolatlannak állítását és követelte a kérdés napirendre tűzését.

Csehszlovákia képviselője elnevezte az amerikai agresszió álcázására irányuló kérdést napirendre tűzését a közgyűlésen.

Visinszkij, a Szovjetunió küldöttségének vezetője elmondotta, hogy a memorandum szerzői konkrét tények és adatok hiányában azért akarnak a kérdéssel foglalkozni a közgyűlésben, hogy álcázzák az igazi agressziót, hogy eltereljék a közvélemény figyelmét az USA fegyveres erőinek valóban fennálló intervenciójáról Koreában. A valószínűsítés beavatkozók — mondotta Visinszkij —, akik beavatkoznak óta ontják a koreai nép véreit, másokra akarják hárítani a felelősséget, bűnbakot keresnek.

Visinszkij a továbbiakban rámutatott, hogy ügyrendi szempontból nincs semmiféle alapja annak, hogy a szóbanforgó panasz a közgyűlés napirendjére tűzzék, mert az a Biztonsági Tanács még nem foglalkozott.

Ausztrália képviselője (a közgyűlés alelnöke), Kuba képviselője és a kuomintang küldött reagáltak a kérdés megvitatására.

Visinszkij ezzel kapcsolatban rámutatott a kuomintang küldött hazug állításaira. Egyben felhívta főbizottság figyelmét arra, hogy a politikai bizottságban már hosszú idő óta nem vitatják meg a „Szovjetunió tiltakozása az Egyesült Államoknak Kína elleni agressziójával kapcsolatban” c. kérdést.

Visinszkij vádat emelt az Egyesült Államok ellen a Kína elleni agresszió, a kínai területek bombázása, Kína szuverenitásának megsértése és a kínai vizekre történt behatolás miatt.

Határozottan tiltakozott az ellen, hogy a hat küldöttség által felvetett kérdést beiktassák a közgyűlés napirendjébe.

A közgyűlésen Visinszkij felhívta a figyelmet arra, hogy az amerikai légitörő rendszeresen bombázta Mandzsuriát különböző pontjait és hogy valójában nélkül-

hagyták a kínai kormány minden tiltakozását ezek ellen az agresszív cselekedetek ellen.

A szovjet küldöttség vezetője részletesen kitért az amerikai imperializmus hagyományos kínai politikájára és rámutatott, hogy az amerikai kormánykörök a XIX. és a XX. század folyamán változtatlanul és következetesen Kína feletti uralomra törekednek és arra, hogy Kínát teljesen alávetessék az amerikai monopóliumok érdekeinek.

Visinszkij kifejtette azokat az okokat, melyek arra késztették a kínai népet, hogy önkéntes segítséget nyújtson a koreai népek a külföldi intervenciók elleni küzdelmében. A kínai népsorsa szorosan összekapcsolódik a koreai nép sorsával és ez adja meg erkölcsi alapját annak az önkéntes támogatásnak, amelyet a kínai nép Koreának nyújt és annak az ellenállásnak, melyet az amerikai agresszióval szemben kifejt.

Hivatalos okmányokkal bizonyítható — mondotta Visinszkij —, hogy a Kínai Népköztársaság kormánya több ízben tett kísérletet a koreai konfliktus békés megoldására. Az amerikai kormánykörök azonban a konfliktus kiszélesítésére törekednek, mert céljuk — akárcsak a japán imperialistáknak a múltban — nem Korea, hanem Kína. Világos fehé, hogy a kínai nép segítségét nyújt koreai testvéreinek abban a harcban, melyet azok függetlenségükért vívnak.

Befejezőben Visinszkij ismételtén tiltakozott a hat küldöttség által felvetett kérdésnek a főbizottságban való tárgyalása ellen.

Az ENSZ közgyűlés december 6-i plenáris ülésén az USA szavazógépezete 15 szavazattal 5 ellenében elhatározta, hogy a hat küldöttség által benyújtott memorandumot megtárgyalás véget adják át a politikai bizottságnak.

Uj tagok felvételéről tárgyalt az ENSZ

New York: Az Egyesült Nemzetek közgyűlésének december 4-i délutáni ülése az új tagok felvételének kérdéséről tárgyalt.

Több állam — Albánia, a Mongol Népköztársaság, Bulgária, Románia, Magyarország, Finnország, Olaszország, Portugália, Írország, Transzjordánia, Ausztria, Ceylon és Nepál — már régen kérte felvételét az ENSZ-be.

A Biztonsági Tanács annak idején e kérelem ügyében nem tudott megegyezésre jutni és nem tett javaslatot a közgyűlésnek. Az angol-szász hatalmak különböző mesterkedéseikkel azt akarták elérni, hogy a felvételre jelentkező államok közül csak csatlósaitak vagyék fel tagnak és utasítsák el a népi demokratikus államokat.

A közgyűlés december 4-i ülése elé három határozati javaslatot terjesztettek. Az elsőt a Szovjetunió küldöttsége indítványozta, hogy a Biztonsági Tanács mind a 13 felvételi kérelmet vizsgálja felül. A második határozati javaslatban, melyet az amerikai csatlós államok szövegeztek meg, azt indítványozták, hogy az eddig beérkezett felvételi kérelmeken túl, a dél-koreai báb-kormány kérelmét is vizsgálja meg a Biztonsági Tanács. Salvador képviselője által be-

terjesztett harmadik határozati javaslat csak az angolszászok előtt kedves jelentkezők kérelmének felülvizsgálását ajánlja. Ebben a határozati javaslatban is szerepel a dél-koreai báb-kormány jelölt-sége.

Az angolszász vazallusok felszólalásai után, melyek mind a Szovjetunió javaslatának elvetése mellett foglaltak állást, Carapkin, a Szovjetunió képviselője hang-

lyozta, hogy az angol-amerikai tömb régóta tesz durva kísérleteket az ENSZ alapokmányainak elferdítésére. Emlékeztetett arra, hogy az a kísérlet, amely a Biztonsági Tanács részvételének megkerülését célozta az új tagok felvételénél kudarcba fulladt. Ez is bizonyítja, hogy ezt a kérdést is csak az ENSZ alapokmányának megfelelően lehet megoldani.

A Szovjetunió javaslataival ellentétes indítványok — mondotta Carapkin — bizonyítják, hogy bizonyos körök most is folytatni akarják azt a politikát, amely kivételes helyzetet akar biztosítani bizonyos államoknak. A Szovjetunió küldöttsége nem érthet egyet ezekkel a mesterkedésekkel. A szovjet javaslat elfogadása elősegítené az ENSZ tekintélyének és befolyásának megerősítését — fejezte be beszédét Carapkin.

Több hozzászólás után a határozati javaslatok közül a közgyűlés szótöbbséggel elfogadta az amerikai csatlós államok javaslatát s elvetette előbb a Szovjetunió, majd Salvador javaslatát.

Az Albán Népköztársaság felszabadulásának hatodik évfordulóján rendezett ünnepségeken a magyar kormány képviselőiben résztvevő Prieszol József közlekedés- és postaügyi államtitkár, a MDP Központi Vezetőségének tagja és Sziklai Sándor ezredes. A küldöttek csütörtökön délelőtt érkeztek haza.

2 oldal

1950. december 8.

Debrecen 800 békebizottsága lelkesen készül a varsói kongresszusi beszámolóra

Bedő Istvánnal beszélgettünk a debreceni városi békeirodán a szombati varsói kongresszusi beszámolóval kapcsolatban. Debrecen 800 békebizottsága lázas lelkesedéssel készül erre a gyűlésre, mely jelentőségében a legnagyobb az elmúlt időkben Debrecenben tartott békegyűlések között.

Nagyszabású lesz ez a békegyűlés — mondotta Bedő István. — Azért is rendezzük a Központi Egyetem díszudvarán, mert ott több mint 5000 ember fér el a fedett nagy csarnokban.

Azt szeretnénk, hogy minél többen jöjjenek el ezen a napon a város dolgozói közül meghallgatni a varsói határozatokat, azoknak kiértékelését. Minden ember saját életére vonatkoztatja a varsói tapasztalatokat és bizonyos, hogy most miután Andics Erzsébet békevédelmi törvényjavaslata elhangzott, még nagyobb lesz az érdeklődés a kongresszusi beszámoló iránt.

Ez így is van. Mindenütt a városban lelkes érdeklődést tapasztalnak a dolgozók Péter János református püspök beszéde iránt, melyet szombaton délután 3 órakor mond el a Központi Egyetem díszudvarán. Faszka László dolgozó paraszt, Arany János-utcai lakos a következőket mondotta a kongresszusi beszámolóval kapcsolatban.

— Örömmel olvastam az újságokban arról, hogy nálunk is megrendezik a kongresszusi beszámolókat a varsói békeértekezletről. És annak különösen örülök, hogy a beszámoló a békevilág tanácsának debreceni tagja, Péter János tartja. Mielőtt elment volna a kongresszusra, meghallgattam a beszámolóját és emlékszem rá, megígérte, hogy a mi nevünkben is szólni fog a kongresszus színe előtt.

Nos, szavát be is váltotta. Boldog vagyok, mert látom, hogy a béke erőt szilárdabbak és ezen a szilárd erőt, mely kemény, mint a páncél, összerögzítik az imperialisták orvul gyilkolni készülő tőre.

Mezei Pál esatornaépítő munkás a következőket mondja:

— En legjobban annak örülök, hogy a varsói kongresszus után megszületett a békevédelmi törvényjavaslat. Amikor Andics Erzsébet a minisztertanács elé terjesztette azt a javaslatot, az ország minden dolgozójának akaratát fejezte ki. Most már nemcsak fokozott munkával védjük a békét, hanem törvény is biztosítja számunkra, hogy ha valaki békénkre törne és megakarna zavarni békés építőmunkánkat, akkor szembe találja magát a dolgozók államának erejével.

A békevédelmi törvényjavaslat is szerepel majd a szombati békegyűlésen. A dolgozók hozzászólásaikban elmondhatják, hogyan üdvözik a dolgozó nép erejét növelő javaslatot.

Szeret a városban minden üzemből és hivatalból folyik a gyűlést előkészítő felvilágosító munka. A legtöbb munka természetesen a békebizottságokra hárul, akik a béke aktív harcosai és lelkes munkájuk elősegíti a szombati kongresszusi beszámoló sikerét.

Fokozni kell a munkát

A dolgozó parasztság a megye legtöbb részén befejezte az őszi mélyszántást és ezzel biztosította a jövő évi tavaszi vetés jó alapját. Eleget tett a dolgozó parasztság az őszi szántás, vetésnek is amint előzőleg sikerrel vívta meg a kenyércsata sok diadalmas ütközését.

Most újabb kemény feladat vár a dolgozó parasztságra; győzelemre kell vinni a termésbeadás és szerződés kötés nehéz harc feladatát. A dolgozó parasztság azzal bizonyítja be legjobban, hogy a vezető munkáosztály hű szövetségese, megértő támogatója, ha eleget tesz a termésbegyűjtésnek, a szerződéskötésnek és meggyőzi, rábírja, esetleg hátralekban lévő, vagy még habozó dolgozó parasztságot, hogy az idő sűrget; a dolgozók ellátása a közellátás biztosítása, az ötéves építő terv sikere érdekében tegyen eleget a termésbegyűjtésnek és kösse meg minél előbb, minél nagyobb területre a termelési szerződést a dolgozók államával. — A helyi tanácsokra, népművelőkre, a tömegszervezetekre, a DEFOZS, MNDSZ, DJSZ és a földművelésügyi minisztérium tagjaira vár az a jelentős feladat, hogy felvilágosító, meggyőző, tudatosító munkát végezzenek a dolgozó parasztságot soraiban.

Fel kell venni a harcot a kulákok ellenséges, rémhírterjesztő, bomlasztó tevékenységével, például személyes példaadást kell mutatni.

Az eddigi eredmények igazolják, hogy jó szervezés, öntudatos cselekvés eredményeképpen kimagasló eredményeket lehet elérni. A termésbegyűjtésben Földes, Sáp Dancsháza 100 százalékon felüli eredményéért díszoklevelet kitüntetésben részesült, tehát a szomszédos, hasonló terméseredményeket felmutató községek is eleget tehetnek a kötelezettségüknek. A termelési szerződésben Ujszentmargitta, Tetélen, Folyás, Hajdúnánás kimagasló eredménye bizonyítja, hogy megfelelő felvilágosító munka nyomán az eredmény nem marad el.

De az élenjáró, a termésbegyűjtésben, szerződéskötésben kimagasló eredményeket elért dolgozó parasztságot hosszú sora igazolja, hogy a dolgozó parasztságot körében meg van a készség, az akarat, hogy győzelemre vigye a termésbegyűjtést, de ezt tudatosítani kell körében, felszínre kell hozni, elő kell segíteni. A munkás parasztságot jegyében kell fokozni és folytatni a harci feladatot. Tudatosítani kell a dolgozó parasztságot körében, hogy a béke védelmét szolgálja, amikor eleget tesz a termésbegyűjtésnek és belép a szerződéses termelők sorába.

A dolgozó kis- és középparasztságra vár most a feladat: egy hét van még hátra a határ-időből: átérezve a munkás-paraszt szövetséget, átérezve a béke harcos védelmét, elősegítve az ötéves terv sikerét mezőgazdasági vonalon — maradéktalanul teljesítse az őszi termény-, takarmány-, burgonya-, tengeri-begyűjtést, elősegítse a termelési szerződés megkötését: győzelemre vigye a kenyércsata most folyó ütközését.

Az MSZT megyei szervezete vasárnap tartja küldöttválasztó taggyűlését

A Magyar-Szovjet Társaság hajdú-biharmegyei szervezete december 10-én, vasárnap délelőtti 9 órakor az MSZT székházában tartja küldöttválasztó konferenciáját. A konferencián politikai beszámolót tart Barcsi Gyula, az MDP hajdú-biharmegyei Pártbizottságának titkára, majd a szervezeti beszámolóra kerül sor. A hozzászólások után választják meg a megyei küldötteket a Magyar-Szovjet Társaság I. Országos Kongresszusán résztvevő delegátusait. A küldöttválasztó konferenciát kultúrmasor egészíti ki.

Magyánk dolgozó parasztsága alapszervezeti taggyűlésein nagy lelkesedéssel készül a megyei konferenciára. Egyre többen vállalták részt az MSZT munkájában, mert tudatában vannak annak, hogy a béke megvédése érdekében soraikat meg kell erősíteniük.

LUKÁCS MIHALY

Hajdúnánási dolgozó paraszt a megyei konferenciára előkészítő taggyűlésen rámutatott arra, hogy a Szovjetunió szeretetének elmélyítése szorosan hozzátartozik a béke védelméért folytatott munkánkhoz.

NAGY ZSÓFIA

az egyik küldött kijelentette, nagy lelkesedéssel készült fel az MSZT megyei konferenciájára és szilárd elhatározása, hogy a konferencián kapott útmutatás szerint harcol tovább MSZT-alapszervezetében.

MIKÓ LÁSZLÓNÉ

a hajdúnánási MNDSZ asszonyok küldöttjeként vesz részt a vasárnapi konferencián. Hazatérése után az MNDSZ asszonyok körében hűen beszámol a hallottakról. Hiszen nagyon fontosnak tartja, hogy az asszonyok minél szélesebb rétegei aktív munkájukkal a békétábor céljaiért.

3 oldal

1950 december 8.

tűzéseinek megvalósításáért harcoljanak.

HAVANDA ISTVÁN

vasutas az alapszervezetek fejlesztésében látja az MSZT törekvéseinek megvalósításához vezető utat. Elhatározta, hogy 18 vasutas társát szervezi be a tagság soraiba.

A pártönkivül dolgozók körében igen fontos hivatása van az MSZT-nek, mondja

FIGULA BÉLA

A pártönkivüliek az MSZT ismeretterjesztő előadásai során

D-vitamin draszté a terhes anyáknak — minőségi tej a csecsemőknek

A csecsemőhalandóság és a csecsemők angolkóros megbetegedése elleni küzdelemben az évi őszi D-vitamin-akció keretében 76 ezer ampulla D-vitamin-injekciót bocsátott a népjóléti minisztérium az egészségvédelmi szolgálathoz rendelkezésére.

Debrecenben is megérkeztek a D-vitamin-injekciók. Az egészségvédelmi szolgálat tanácsadó orvosai díjmentesen adják az injekciókat a csecsemőknek és a három éven aluli kisgyermeknek, akiknél az injekció szükségesnek mutatkozik. Februárban és márciusban újból kapnak D-vitamin-injekciót a rászoruló kisgyermek. Az injekció-adás kiterjed a szakszervezeti társadalombiztosításban részt nem vevő szülők gyermekeire is.

A népjóléti kormányzat gondoskodott a terhes és szoptató anyák vitamin-ellátásáról is. A D-vitamint a terhes és szoptató anyák draszté formájában kapják. A vitamínos draszté is az egészségvédelmi szolgálat tanácsadó orvosai utalják ki. Ezért sem kell fizetni a terhes vagy szoptató anyáknak.

A csecsemővédelem célkitűzéseinek megfelelően a debreceni városi tanács egészségügyi csoportja gondoskodott a csecsemők minőségi tej-ellátásáról is. Azok

ismerkedhetnek meg legjobban a Szovjetunióval, a szocialista ember életformájával, törekvéseivel. A Magyar-Szovjet Társaság tagjaiként dokumentálják tudják hűségüket a nagy Szovjetunióhoz, szélesebb perspektívát kapnak további életükben.

Ezek a megnyilatkozások az MSZT megyei szervezet tagságának soraiból hangzottak el és azt bizonyítják, hogy dolgozó parasztságunknak a Szovjetunió iránti szeretei hatalmas erővé kovacsolódják a béke megvédéséért folytatott harcban.

nak a csecsemőknek számára, akik mesterséges táplálásra vannak szorítva, külön minőségi tejet adnak. Az egészségvédelmi szolgálat tanácsadó orvosai adják az utalványt a mesterségesen táplálódó csecsemők szüleinek a minőségi tejet. Az utalványokon tüntetik fel, hol lehet átvenni a minőségi tejet. A minőségi tej ára azonos a rendszeres, közfogyasztású tej árával, literje egy forint harminc fillér.

A városi tanács egészségügyi csoportja a napközi otthonokban, az óvodákban és az iskolákban levő gyermekek D-vitaminnal való ellátását is megszervezte. Csukamájolajat kapnak a napköziben, az óvodákban és iskolákban levő rászoruló, gyengébb fizikumú gyermekek.

Honvédeink írják: VÉDJÜK A BÉKÉT!

Minden reggel kezembe veszem az újságot, miután elkészültem ruházatom és körletem rendbetételével. S az újságban is mindig elsőnek a nemzetközi eseményeket keresem. Elolvatom, hogyan erősödik a békétábor, s min merterkednek az imperialista hálgányárok, hogyan készülnek arra, hogy megtámadják a boldog és békés országokat. Olvasom, hogy Koreában vadállati módon, tömegével gyilkolják az ártatlan gyermekeket. De olvasom azt is, hogy Vietnamban a hős népi katonák verik az imperialista éinyomókat, hogy a hős kínai nép fiait segítségére sietnek a megtámadott koreai népek. Olvasom, hogy százmilliók fejezik ki békeakarataikat egységesen, szemben a háborús gyújtogatókkal.

A gyűlölet napról-napra erősödik bennem azokkal a vadállatokkal szemben — mert azok már kivették emberségükből, — akik gyilkolják és kínozzák az ártatlan gyermekeket, anyák és fiatalok ezreit Koreában. De erősödik bennem az a hit is, hogy hiába ez a vadállati terror. Hiába akarják verbefojtani az imperialisták a békét és szabadságot szerető

népek akaratát. Hiába akarta Bevin, az angol külügyminiszter is „kommunista propagandának” minősíteni a II. Békevilágkongresszust. A népek milliói nem hagyják, hogy családi otthonukat elpusztítsák. S ahol mégis megkezdtek pusztítani az imperialista gyilkosok a népet, ott is megállította már őket a koreai néphadsereg és egész Ázsiában ég a tőkésék lába alatt a föld.

Mikor ezeket olvasom, mindennap nagyobb lendülettel és lelkesedéssel kezdem a képzésben rám háruló munkát, s így van ez a többi bajtársnál is. Nem kiméljük erőnkét, nem sajnáljuk a fáradságot, hogy legyőzzük a nehézségeket, kemény, fegyelmezett és a békéért harcra kész harcosok legyünk. Azt üzenjük mi minden a néphadseregből mindenkinek, aki szereti a békét, szereti saját életét, hogy számíthatnak ránk, mert mi a békétábor hadserege vagyunk és fegyvereink kíméletlenül fognak lesújtani arra, aki a békétábor meg merné támadni, aki útköz munkánkat és békénket merné veszélyeztetni.

Guszmán Miklós, honvéd

Magyar-Román barátsági hét a rádióban

„Magyar-Román Barátsági Hét” címmel állandó műsor számot iktat be a Rádió, amelynek a Barátsági Hét folyamán közvetíti a román művészek magyarországi hangversenyeit, a művészek, a tánc- és ének-együttes műsorzámaiból készült felvételeket. Davidoglu román

széző „Bányászok” című darabját a Magyar Színházból, román műveket román és magyar művészek tolmácsolásában, valamint előadást Parhonról, a nagy román biokémikusról. A beszélő Atlasz, az iskolások rádiója és a Rádió többi állandó műsorzáma szintén bő román anyagot ad.

Mikrofon elé kerül „A tanu” címmel Vázyonyi Endrénének A. Sadoveanu regényéből írott rádiójátéka és többször román népi muzsikát is adnak elő.

A Barátsági Hét befejezése képpen „Zeng a föld és zúg a gyár” címmel a Rádió ünneplő román műsort ad.

182 hold öntözéses kertészet Hajdú-Bihar termelőcsoportjaiban

BIZTOSÍTJÁK HAJDÚ-BIHAR ZÖLDSÉG- ÉS GYÜMÖLCESELTÁTÁSÁT

A kormányzat lehetővé tette, hogy a termelőszövetkezeti csoportok éppen úgy, mint az egyéni dolgozó kis- és középparasztok kedvező, előnyös feltételek mellett termelési szerződést kössenek a dolgozó nép államával a földművelőszövetkezetek útján. A zöldségre egy évre, a gyümölcsre három évre kötlik meg a felek a termelési szerződést.

A termelési szerződés iránt különösen a termelőszövetkezeti csoportok mutattak nagy érdeklődést. Az előirányzott terület 850 hold volt, de ezt túljegyezték. Eddig 956 holdra kötöttek termelési szerződést a termelőszövetkezeti csoportok zöldségfélékre, de túljegyezték az előirányzatot a zöldségfajtáknál is. A termelőszövetkezeti csoportok nagy megértést és lelkesedést mutattak a zöldség- és gyümölcsüzemmel szemben, megértették ennek nagy nemzetgazdasági jelentőségét, a szocialista szektor példát mutatót. Tudására ébredt a termelőszövetkezetek tagja, hogy a közös szövetkezeti nagyüzem gazdálkodása mellett a zöldség és gyümölcsüzemmel igen nagy lehetőség keletkezett, biztosítani tudják Hajdú-Bihar ellátását és a minőségi áruból kivételre is

sor kerül. Anyagiilag is jelentős jövedelmet biztosít ez a termelőszövetkezeteknek.

A kormányzat ugyanakkor nagy kedvezményeket is biztosít a szerződéses termelésnél, így a melegágyi termeléshez hitelkeretet biztosít.

A hajdú-biharmegyei termelőszövetkezeti csoportok kiváló munkát végeztek a zöldség és gyümölcs szerződéses termelés előkészítő munkálatai során. Különösen kiváló a gyümölcsnél a bellegői Lenin, a Hosszúpályi Petőfi, a monostorpályi Dózsa és irázpusztai Rákóczi termelőszövetkezeti csoport.

A zöldségfélék termelésénél a példaként említi „Október 12”, a kabai Tolbuhin, a vámposperei Dózsa, a nyíradonyi Vörös Csillag végez jó, példaadó munkát.

A kormányzat nagyösszegű támogatással és beruházással támogatja a termelőszövetkezeteket abban a nagyjelentőségű munkában, hogy minél több és minőségileg is kiváló zöldséggel és gyümölcselel biztosítsák Hajdú-Bihar megye közellátását. 182 holdon a megye különböző részein a termelőszövetkezetek földjein öntözéses kertészet létesül, ami jelentős mé-

terekben emeli a terméshozamot és javítja a minőséget is.

Amíg a szocialista szektor, a termelőszövetkezeti csoportok nagy megértéssel karolták fel a szerződéses gyümölcs- és zöldségtermelést, átértve annak nagy nemzetgazdasági jelentőségét — addig az egyéni dolgozó parasztság még nem mozdult meg kellő mértékben, az előirányzott területnek 20—25 százalékára kötötté eddig termelési szerződést.

Pedig az egyéni dolgozó parasztnak éppen előnyös és kedvező a gyümölcs- és zöldség termelése, mint a termelőszövetkezeti csoportoknak. A földművelőszövetkezetekre, a népevelőkre, a helyi tanácsok tagjaira és póttagjaira vár az a feladat, hogy a közelebbi napokban fokozzák a felvilágosító és meggyőző munkát az egyéni dolgozó parasztság kis- és középparasztok körében, rámutatva a szerződéses termelés jelentőségére, a sok kedvezményre, támogatásra és kihangsúlyozva azt is, hogy a nagy anyagi juttatásokon kívül a nemzetgazdaság, az ötéves építő terv sikerét mozdítja elő a dolgozó parasztság a szerződéses termelés megkötésével.

A tömegszervezetek jelentős szerepe az országos kultúrversenyben

A téli falusi országos kultúrverseny, melynek nevezési határideje december 15., a tömegszervezetek kultúrversenyportjait is munkára mozgósítja. Feladatuk irányítani és szervezni csoportjaik munkáját.

A tömegszervezetek képviselői részt vesznek a népművelési bizottságok munkájában. A mezőgazdasági üzemi csoportok kultúrtevékenységét és a versenybe való kapcsolódását a népművelési bizottság tagjaként a DEPOSZ irányítja. Az egyéni dolgozó parasztság versenyre mozgósítása valamennyi tö-

megszervezet munkája, de a feladat zöme a DEPOSZ-ra hárul.

Feladata a tömegszervezeteknek a verseny széles körben való népszerűsítése is. Tagjaikat mozgósítsák, hogy a téli falusi országos kultúrverseny az egész falu kulturális színvonalának emelése szolgálatába állítsák. Társadalmi mozgalmat indítsanak kultúrversenyre való érdeklődés és a dolgozó parasztságot bevonják az olvasómozgalomba. A tömegszervezetek segítik a kultúrverseny szervezeti megerősödését.

Hogyan védekezünk

a hüléses megbetegedések ellen?

Ahogy megjön a nedves, hűvös, ködös, esős őszi idő, úgy fokozódik a hurutos, hüléses megbetegedések veszélye.

Az igazi oka ezeknek a betegségeknek nem a megfázás, mert hiszen ezeknek is megvan a kórokozójuk, de mivel a kórokozók számára a talajt a megfázás készíti elő, méltán tekinthetjük a meghűlést a baj okának.

A NÁTHABÓL TUDÓGYULLADÁS IS LEHET!

A legegyszerűbb hurutos megbetegedés az orr nyálkahártyájának váladékos, hurutos duzzadtsága: a nátha. Eppen ez az oka annak, hogy ilyen esetben az orrlégzés nehezített és a beteg a levegőt különösen sietős, erőlködés, iparkodás közben a tártott szájon át veszi. A garatüregbe betóduló hűvös, nyirkos levegő, az éjszakai szájlégzés következtében kiszáradó és ártalmazzott garatban gyulladást okoz és így az orrireg hurutja igen könnyen terjed

agarat felé. Gyakran társul az orrgaratüreg hurutjához a légcső- és a hörgők hurutja is, amiktől már csak egy lépéssel áll messzebb a tüdőgyulladás, amit a tüdőgyulladás különleges bacillusa éppen úgy okozhat, mint egyéb rosszindulatú kórokozó.

Mivel a meghűlések oka kettős, az ellenük való védekezésnek is két iránya van. Az egyik a fertőzés elkerülése, a másik a megfázásoktól való óvakodás.

Aki beteg, tüszög, lázas, vagy köhög, becsülje meg annyira dolgozó társait, hogy ne menjen közéjük. Ha ez elkerülhetetlen, akkor vigyen magával zsebkendőt, köhögéskor, tüszőtámadáskor tartsa az orra és a szája elé. Ezzel nemcsak önmagának, hanem a köznek is tartozik.

OKOSAN

ÖLTÖZKÖDJÜNK!

Az egészséges ember kerülje a megfázott, meghűlt emberek társaságát. Ne hajoljon közel hozzájuk, ne igyon a poharukból, ne sugdoldozzon, ne esőkolodozon ilyen beteggel, mert magát a fertőzés veszélyének teszi ki.

Legfőképpen pedig vigyázzunk és kerüljük el a megfázást. Nem a túlságos meleg öltözés a fontos ezen a téren. Nem az fázik meg, akinek a ruhája szelős, könnyű, hanem az, aki igen erősen felöltözködik és munkaközben kiizzadva leveti a nehéz ruhát. Öltözzünk okosan, könnyen és a nehéz melegítő ruhát csak azért tartsuk kéznél, hogy akkor vegyük fel, ha a munkában kimelegedve azt abbahagyjuk. Főleg vigyázzunk arra, hogy át ne nedvesedjék a ruhánk. Ha pedig ez megtörtént, akkor amiatt mondunk van, azonnal eserőljük ki szárazra, mert a nedves ruha, akár az izzadságtól, akár külső esapadéktól van is, mindenképpen megfázás melegágya!

A béke utcája. Csejlabinszk községi kerülete a város legfiatalabb kerülete. A kerületben a legutóbbi évek alatt igen sok többemeletes ház, középület kulturális és egészségügyi intézmény épült. Nemrég 8 új lakóház építését kezdték meg. A kerület egyik központi utcája a Béke-utca. A Béke-utcában már működik a könyvtár, az új iskola, a bőségsőde, a középiskola. Ebben az utcában a jövő tanévben 14 új, sokemeletes ház építést kezdik meg és fejezik is be. A közeljövőben ez az utca lesz a város közhatali kerületének legjobb utcája.

Tiszacsegén mindenkinek megvizsgálták a tüdejét

A kormányzat nagy gondot fordít a dolgozó ember egészségének biztosítására, a betegségek megelőzésére. Felvette a harcot a pusztító népbetegségek ellen, Hajdú-Bihar megye járásában, községeiben rendszeresen folyik a vándor tüdőszűrővizsgálat, amelynek célja a fertőző góccok felkutatása, a tüdővész betegek gyógyítása, a fertőzés megelőzése. A vándor tüdőszűrővizsgálat most a polgári já-

rásban folyik, ahol a lakosság nagy megértéssel és szeretettel fogadta az orvosi és egészségügyi dolgozókat, elősegítik munkájukat. Tiszacsegén a község minden lakosa alávetette magát a tüdőszűrővizsgálatnak és példát mutatott a járás többi községének is. A helyi tanács is elősegítette a vándortüdőszűrővizsgálat megtartását és sikeres lebonyolítását a dolgozók egészségvédelmének érdekében.

ROMÁN KÖLTŐK

D A L

St. O. Iosif verse

Nincs a réten egy virág
S lenn a völgy be néma.
Darvak ezre száll ki fagy
Messze út felé ma!...

S elborult a téli táj,
Hó szítal a hegyre; —
Lenn a völgyben esőpnyil
nyál
Már telni megy be...

Flóta sir, kolomp fele
És a nap aláhull. —
Kürtöng száll az égbe fel
Alkonyi fohászul...

Csehszlovákiai tapasztalatok

Beszélgetés Szőlősi Gyulával a Csehszlovákiában járt kultúrdelegáció tagjával

A nemrégiben Magyarországon járt csehszlovák kultúrdelegáció látogatása viszonzásaképpen most magyar kultúrkiutak utazlak Csehszlovákiába 10 napos tanulmányútra. A kultúrkiutak sorában ott volt Szőlősi Gyula, a megyei tanács népművelési osztályának vezetője is. Hazatérkezése után így számolt be munkatársainknak útj élményeiről:

— Legelőször Prágába repültünk. Kopecky csehszlovák miniszter fogadott bennünket, s két óra hosszú beszélgetett kultúrpolitikai és művelési problémákról a magyar kiutak tagjaival. Prágából a közeli Nestic községbe mentünk, ahol a szakszervezeti funkcionáriusok iskolát látogattunk meg, melyet egy régi kastélyban helyeztek el.

— Már itt észrevettük, hogy a csehek fogadtatásában több volt a szokásos udvariasságnál. Szeretel sugárzott felénk szavaikból. — Utunk folyamán meggyőződhetünk, hogy ez valóban így van. — Cseh szomszédaink őszinte szeretettel és barátsággal fogadtak bennünket.

— Gazdag színházi élményben is volt részünk. Prágában Prokofjev: Romeo és Júlia című baletjét láttuk pompás előadásban, de őszszel hasonlítva a mi balettjeinkkel, a mi fejlődésünkkel, a mérleg nyelve a mi javunkra billen. — Igaz, nálunk már érezhető Vaszilij Vajonnen Szalán-díjas szovjet balettmester tanításának hatása.

— Brnóban is voltunk a színházban. Itt operaelőadáson vettünk részt. Dvorszák: „Az ördög és Katja” című dajátékát néztük meg.

— Prágában a Realista színházban éppen egy díjnyertes darabot láttunk. Csehszlovákiában most verseny folyik a hívatásos színházak közt „Színházi aratás” címen és ebben a hatalmas kulturális rendezvényben a prágai Realista színház lett az első ezzel a darabjával. A darab a Cseh Kommunista Párt harcait mutatja be az 1930—31-es esztendőben.

— Velehrad-ban, egy kis 1000 lelkes számláló szövetkezeti községben egy kultúrklubot tekintettünk meg. Az őszi mezőgazdasági munkában elért sikereikért kapták a kultúrklubot, minden korszerű berendezéssel ellátva.

— Gottwaldov-ban volt a legnagyobb élményünk. Itt van a volt Bata-cipőgyár hatalmas központi telepe. Ragyogó munkáslakásokat adott a cseh népi demokrácia itt a dolgozóknak.

— Hogy csak példát említsék, a konyha olyan egy gottwaldovoi munkáslakásban, mint egy gyógyszerház. Hőféhér és iltza. A házasszonyknak nincs gondja a mosással vagy mosogatással. Gép végzi el helyette. Olyan gép, hogy a lánykekorát elmossa, előörögeli és helyére rakja.

— A lakások mellett legjobban a hatalmas kultúrpalota ejtett bémulást bennünk. Hétfemeletes nagy épület. Kultúrklubnak nevezik. Ezen a kultúrklubon belül aztán minden fellelhető. Szálló, étterem, kávéház, cukrászda, több,

mint száz kulturális szakkör. — Megállapítottuk hogy a kultúrklubon-mozgalom nem olyan fejlett Csehszlovákiában, mint nálunk, de a kultúrklubok bémulatosak. Gottwaldovo a szocialista város hangulatát árasztotta.

— Straznice-ban találkoztunk az első népi együtessel. 500 lakosú kis község ez és a község minden lakója tagja a népi együtésnek. Természetesen az ifjúság és a felnőttek vannak túlsúlyban, de az öregek is részt kérnek a munkából. Munkások, parasztok, értelmiségiek egyaránt tagjai ennek a népi együtésnek. Bemutatták az eredeti szépségében megőrzött „Falrázó” táncukat és egy kedves játékot arról, hogyan mulat az ifjúság.

— Zruc-ban ismét üzemi kultúrklubot látogattunk meg — mondja Szőlősi Gyula és másik noteszt vesz elő. Az egyik kis sárga füzet megtelt élményekkel és most jön sorra a vaszkosabb piros. 10 nap nagyszerű, felejthetetlen élményei elevenednek meg a jegyzetek segítségével.

— Most a könyvtárakról szeretnék néhány szót szólni. A legjobb könyvtár, amit utunk folyamán láttunk, a párta városi könyvtár. Itt több mint 500 ezer könyv van felhalmozva. Ezenkívül a nagykönyvtárnak vannak a városban fiókjai és ezekben a fiókokban is van 400 ezer könyv. A majdnem egymillió könyvtárban 80 ezer

könyv van, ami például kizárólag csak zenei problémákkal foglalkozik.

— Gottwaldovban a külvárosok könyvtárát segíti az úgynevezett „Bibliobusz”. Autóbuszra szerelt vándorkönyvtár szállítja a külvárosok lakói részére a jobbnál jobb könyveket.

— Utunk második része Szlovákiába vezetett. Lotjenicében gramofonygyárat, Zsitavecén szövetkezetit látogattunk meg. Besztercebányán megnéztük a Szlovák Felkelési Kiállítását. Zólyomban felmentünk az ősi várba, ahol a könyvtárlátást és a múzeumot néztük meg. Zvolenszka Szlatinán a „Tápalányi föld” című magyar film anketjára érkeztünk éppen. A szlovákok nagy elismeréssel nyilatkoztak a művészi filmről.

— Két népi együtést is láttunk Szlovákiában. Egyiket Osován. — Itt eredeti csoport működik ének, zene és tánc részlegre tagozódva. Egy esküvői játékot mutattak be, amelyen ősi eredeti formájában volt.

— A másik az oroszvári állami népi együtés volt, melyet meglátogattunk. 146 tagja van és szerveztségében kiváló eredményekben gazdag.

— Poprádon a Szvit-cipőgyár kultúrklubjában egy karnagyképző iskolán tettünk látogatást, megnéztük Tátraomnicot. Türoszenmártonban a néprajzi múzeumot és még nagyon sok helyen voltunk, mindenütt hasznos tapasztalatokat szereztünk, amelyek a mi munkánkat javítani fogják.

4 oldal

1950 december 8.

Román művészek hangversenye hétfőn Debrecenben

A Magyar-Román Barátsági Hét alkalmából Budapestre érkezett román művészek, Zanaida Pali operaénekesnő, Petra Stefanescu Goranga operaénekes, Vasile Jianu fuvolaművész és Dagobert Bucholz zongoraművész december 11-én, hétfőn Debrecenbe látogatnak el és hangversenyt adnak este 8 órai kezdettel a Magyar-Szovjet Társaság nagytermében. Kiemelkedő kulturális eseménye lesz a Magyar-Román

Barátsági Hét debreceni ünnepeinek ez a hangverseny, mely nemcsak a két nép közötti kulturális kapcsolatok kiszélesítését és barátságunk megszilárdítását jelenti, hanem ennek a barátságunk harcos szövetségévé való érlelődését a béke megvédése érdekében.

A hangverseny iránt már is nagy az érdeklődés. Jegyeket előre lehet váltani az Idegenforgalmi Hivatalban.

MOZI

Erdei történet

Egy ehes farkas kóborol a behavazott téli erdőben. A jégtakaróval borított folyó partján hódtelepülésre bukkan. A település a föld felszínén kis halmocska csupán, alig venni észre. De a ragadozó biztos szimattal kezd hozzá a hód vár ostromához. Orrával túrja és lábával kaparja a csontkemény fágyott havat. Az üreg mélyén apró hódok riadtan figyelnek fel a zajra. Öttagú hódcsalád lakik itt. Házuknak csak a víz felé van kijárata. Ezen szalad ki a hódanya, hogy megnézzé ki a támadó? A jég egy kis nyílásán kibújik, körülnéz, aztán fut vissza a kicsinyeihez.

A farkas végül is csalódottan továbbáll a hódutányba bevetetlen erdő szélére.

Igy kezdődik a bűbajos „Erdei történet” című színes szovjet mese-film, mely az állatvilág legérdekesebb fajtáinak a hódoknak az életét mutatja be.

A film egyszerű, világos és szorokoztató, de ami a legfontosabb, nagyon szép. Az évszakok egymást követik benne, a Földet borító hatalmas jégtakaró elől vad és a víz szerteszár. Amikor a talaj felszikkad, nyiladoznak az első gyöngyvirágok és a fák lombruhába öltöznek. A csodálatos nyár képei egymásután bontakoznak ki. Az őszi erdő levelei soha nem látott gazdag színekben pompáznak, élénk társulat az elragadó tájak egész sorozata, melyeket mesteri módon vetettek filmszalagra, a film operatőrei.

A film létrehozóinak hatalmas akarata, munkaszeretete és művészi ízlése következtében olyan alkotás látott napvilágot, amelyre büszkének lehetünk, amely a szovjet filmművészet új mérföldköve a fejlődés útján.

Az a tény, hogy az „Erdei történet” Sztálin-díjat kapott, tanúsítja a népszerű tudományos filmek óriási jelentőségét a szovjet állam kulturális életében.

A nagyszerű filmet tegnap mutatta be a Víg-színház és a Meteor-mozi.

RENDKIVÜLI ALLAPOT A FÜLÖP-SZIGETEKEN

Manila: Quirino elnök utasítására rendkívüli állapotot hirdettek ki a Fülöp-szigeteken.

TEXTIL- ÁRDRÁGÍTÓKAT VETTEK ÖRIZETBE

A rendőrség textilárdrágítási ügyet leplezett le és gőngyölt fel. Junger Dezső, az egyik debreceni vállalat vezetője több hajdúnánási textilkereskedőnek, így Katz Miklós, Klein Mózes, Spitzer Menyhért, Rosenstein Simonnak rendszeresen adott át nagyobb mennyiségű árut; flanelt, kartont, glottot, voált, kordszövetet, düffint stb. Junger a rendes, hatóságilag megállapított fogyasztói árnál magasabban adta az árut, jutalmat, anyagi ellenszolgáltatást fogadott el, esetenként 50-150 forintot. Több ezer forint jogtalan haszonra tett így szert. A kasszáján csak a rendes árat könyveltette és fizették be, a jutalmat, többletet ő vette át. A törvény szigorúan bünteti azt, aki a hatósági árnál magasabb árat fizet. Junger és társai ellen árdragítás büntette miatt folyik az eljárás, az árdragítókat előzetes letartóztatásba helyezték.

Prágában és Csehszlovákia vidéki városában négy hét óta velítik a „Berlin csele” című hatalmas szovjet filmalkotást. A Rudé Právo közlése szerint Csehszlovákiában négy hét alatt körülbelül 1,300,000 ember nézte meg a filmet.

METEOR

3-5-7 órák:

VIG

4-6-8 órák:

2 óras vidámság!

ERDEI TÖRTÉNET

színes film és az

„ALLATOK SZÍNHÁZA”

BÉKE

4-6-8 órák:

FAKLYA MŰSORBAN

1 és 2 forintos helyárakkal

PUSKIN

TANUL A LENGYEL IFJUSÁG
ELBRUSZ (színes film)
HIRADÓ

Hírek

— Várható időjárás: Felhős, borult idő, sok helyen köd, további csapadék délen és keleten eső, nyugaton és északon havas eső, havazás, a hegyekben hó. Gyenge, időnként kissé északkebb, főleg déli szél. A hőmérséklet fagyponthoz közeledik. A hegyekben nem lesz olvasás.

Rádió műsor: Kossuth-rádió 6.45: Női szemmel 6.10: Dalok, 6.20: Magyar és szovjet dalok, 7: Táncok nagyzenekarra, 7.15: Operatársulatok, 7.30: Táncczene, 11.30: Partizánok éjén, 12.15: Magyar és szovjet indulók, 13: Tarka muzsika, 14.10: Uttörő híradó, 14.25: Kamarazenekekre játszik, 15.30: Eszenyi Irma énekel, 15.55: Zenekari művek, 16.20: Iskolások rádiója, 17.10: Dolgozóknak zenéről, 17.40: Az állatvilág fejlődése, 18: Alapfokú politikai iskola, 19.30: Bolgár dalok, 20.30: A szénbánya hőseinek, 21: Magyar mesterművek, 22.25: A Budapesti Zenekar játszik, 23.20: Szép melódiák.

PÉTELI RÁDIO, 5.45: Balettszvit, 6.05: Újpesti lapok szemléje, 6.15: Énekek, 6.45: Jó reggelt, gyerekek! 7: Hangtáncok, 7.35: Tíz perc tudomány, 7.45: Hangtánc, 8: Szimfonikus zene, 8: Operatársulatok, 9.40: Népközi dalai, 10.10: Cseh és szlovák korusok, 10.40: Flauták magyar szerzők dalai, 11: Egy nap az óvodában, 11.30: Hangtánc, 13: Iskolások rádiója, 15.40: A Könyv Múzeuma együttes játszik, 16.40: Táncczene, 17: Szivkúti szívek szívesen, 17.20: Opera, részletek, 18: Gárdisták, előre! 18.40: Énekek, 19: Hangtáncok, 19.35: Egy talu — egy nőta, 20: Vapcarov bolgár költő versel, 20.30: Aktuális kérdések, 20.45: Páratánc, 21.30: Mai könyv zene, 22: Hangtánc, 24.15: Szórakoztató zenes műsor.

— A Szülői Iskolája legközelebbi előadása december 11-én, hétfőn délután lesz. Az előadás anyaga Darvas József közoktatásügyi miniszternek legutóbbi beszéde, amely a „Nevelők Lapja” decemberi cseleki számában jelent meg. A Szülői Munkaközösségek helyi feladatait beszéljük meg a miniszter beszéde alapján. Az előadást mindenütt az igazgató, vagy az óvodónő tartja meg.

— Hathónapi börtönre ítélték egy szabotázs kulakot. Kismartján Dui Imre kulak szabotázs a lakmárbegyűlést, 22 márcsa szénát nem szolgáltatott be többszöri felhívás és figyelmeztetés ellenére. Így akart ártani a nemzetgazdaságnak hogy zavarja a közellátást, az ötéves építő tervet. — A járási bíróság a bizonyítási eljárás lefolytatása után hathónapi börtönre és 500 forint pénzbüntetésre ítélte.

HIRDESSZEN

a „DEBRECZEN”-ben!

— Közveszélyes munkakerülés miatt megindult az eljárás Madai Péter 27 éves lakás- és foglalkozásnévelőjén ellen. Madai közel két éve csavarog az ország különböző helyein. Hajdú-Bihar, Szabolcs és Szatmár vármegyékben, rendes bejelentett lakása nincs, nem dolgozott. A munkakerülő lopásból, köldülésből tartotta fenn magát. Súlyos büntetés vár rá.

— Csütörtökön tartotta első előadását egyetemünk orvosai karán dr Krompecher István, az anatómia új professzora. Krompecher professzort előadása előtt dr Kesztély Lóránt, az orvoskar dékánja, majd Apró Erzsébet, az anatómia hallgató évfolyam titkára köszöntötte. Dr Krompecher István igéretei lejt arra, hogy tudása legjavával fogja szolgálni az új orvosnemzedék nevelésének ügyét. Első előadásában már — kitűzött céljainak megfelelően — az anatómia gyakorlati vonatkozásait hangsúlyozta, előadását gyakorlati példákka tette színessé. A hallgatók nagy tapsal fogadták dr Krompecher István előadását. — Dr Krompecher István Marosvásárhelyen és a kolozsvári egyetemen végzett tudományos munkásságával szerzett magának jó nevet a tudományos életben. Eveségig volt a tihanyi biológiai kutatóintézet vezetője.

SZÍNHÁZ

Don Pasquale

MA ESTE FEL NYOLCKOR „GÖRDÜLŐ OPERA”

Az új olcsó hármass hangverseny- és operabérletsorozat első előadására ma este kerül sor a Csokonai-színházban. Donizetti: „Don Pasquale” vígoperáját mutatja be a Magyar Állami Operaház színi társulata a „Gördülő Opera”. A darabot Mikó András, az opera neves fiatal rendezője állította be, a zenekart Mura Péter vezényli. A főbb szereplők: Norina Pák a Jolán, Don Pasquale: Kassai János, Malatesta: Radnai György, Ernesto: Mátrai Ferenc.

A darab tartalma a következő:

1. felvonás: Don Pasquale kitagadja unokácsát, mert nem hajlandó az általa kiszemelt gazdag leányt feleségül venni, hanem Norinát, a csinos fiatal özvegyet szereti. Doktor Malatesta, ki a fiataloknak jóbarátja és Pasquale-nak háziorvosa, ráveszi Norinát, hogy cselből menjen az öreghez és úgy viselkedjék, hogy annak örökre elmenjen a kedve a házasságtól. — 2. felvonás: Ernesto kétségbeesésben elhagyja készült Rómát. Malatesta és Soforina jönnek, utóbbi nem más, mint Norina. Megjelenik a jegyző és megkötik a házasságot. Ernesto el akar búcsúzni a bátyjától, felismeri Norinát, de Malatesta megakadályozza a botrányt. 3. felvonás: Az ifjú asszony férje tiltakozása ellenére költségekbe veri Pasquale-t, aki ismét a doktorhoz fordul segítségért. — Ő azt tanácsolja, hogy űzze el a házától az asszonyt. Rajtakapják az esti lakácán Soforinát és Ernestót, mire Pasquale beleegyezik Norina és Ernesto házasságába. Csak most derül ki, hogy Soforina és Norina ugyanaz a személy.

MŰSOR:

Pénteken este fél 8 órakor: Don Pasquale — Az Áll. Opera vendégjátéka.
Szombaton este 7 órakor: Amerika hangja — Makarenko-bérlés.

— A debreceni Gorkij-könyvtár rövidesen megnyílik. Az előkészítő munkálatokat a Horizont szovjet könyvkiadó vállalat dolgozóik végzik igen nagy lelkesedéssel. Már összegyűjtés alatt vannak azok a könyvek, amelyek a Gorkij-könyvtár anyagát szolgáltatják. A megfelelő tudományos munkák rendszerezése itt az elsőleges szempont, hogy dolgozóink hozzájuthassanak a szükséges szakirodalomhoz. A könyvtár megnyitására valószínűleg két hét múlva kerül sor.

— A Debreceni Legeltetési Bizottság a tömegszervezetekkel együtt teljes hangú gyűlésen elhatározta, hogy a legelőket Sztálin 71. születésnapjára társadalmi munkával teljesen gyomtalanítja és a vakondtársakat egyengeti. Ezért a bizottság december hó 10-én, vasárnap legelőjavítási napot rendez s felkér mindenkit előszörban a tehénlartó dolgozó parasztságot, hogy lakásához legközelebb eső legelőn 10-én reggel 9 órára gyomirtó kapával vagy acatollal jelentkezzen a legelőfelelősnél.

— Az orvosegészségügyi szakszervezet VBCs üzemi alapszervezetének kultúracsoportja folyó hó 9-én műsoros bemutatózó estét tart 9 órai kezdettel, uána reggelig tánc az OTI épületében.

— A MAV régebbi idő óta vasárnaponként különvonatokat indít az ország nagyobb vidéki városába. Ezek az úgynevezett városlátogató vonatok áratlanul népszerűek a pestiek körében, 32 forintért lehet Budapestről Debrecenbe és vissza utazni. December 10-én Debrecenbe jön az IBUSZ városlátogató vonat, melynek utasai az esti órákban térnek vissza Budapestre.

„HAZASSÁG HOZOMÁNNYAL”

című új szovjet zenés vígjáték próbái már javában tartanak. A darab lényegében Maxim és Olga házasságáról szól, de a háttér, a kolhozok élete nem keret, hanem a cselekményekhez szorosan hozzátartozik.

Ujszerű hozományt akarnak adni a fiataloknak. Olga hozománya az lesz, amennyivel többet termelnek a kolhozok.

A leánykérésnél azonban kis hiba csúszik a számításba... Nem olyan súlyos hiba, de sok fordulat és bonyodalom kell, míg tisztázódnak a dolgok és a fiatalok egymáséi lehetnek.

A színes, érdekes történet megvilágítja problémáinkat és azt is, hogyan oldja meg ezeket a kérdéseket a szovjet ember. Öntudatlanul szórakozva is tanulunk ebből a kedves és pompás zenéjű vígjátékból.

A társulat legjobb fiatal erői játszanak a darabban. Olga szerepében Vári Ottóliát látjuk, Galját Péter Gizella személyesíti meg, Maxim alakította Zenthe Ferenc, Rajtuk kívül Zámori László, Zelenai József, Mihályi Lici, Dékány János és még többen a színház tagjai közül jutottak háts szerephez a darabban.

Szép táncbetétek is vannak a darabban. Ezeknek betanítására Budapestről Debrecenbe utazott le csütörtökön Ligeti Mária koreográfus, aki három napon keresztül foglalkozott a táncok betanításával.

— Nagyszabású úttörő ének- és táncverseny volt az elmúlt héten Derecskén. A versenyt, amelyen a járás valamennyi általános iskolája résztvett, a mkepéres úttörők nyerték.

Szücs András, a Csokonai-színház textilmunkásból lett fiatal színésze, holnap tartja esküvőjét Muth Klárával a színház igazgatóságai titkárnőjével.

— Halott a targoncán. Törös János 71 éves derecskei lakos a múlt nap kiment Derecske határában lévő szőlőjébe dolgozni. Este, mikor nem tért haza, hozzátartozói keresni kezdték és kimentek a szőlőjébe. A targoncára ráborulva, holtan találták meg az idős embert. A halált szívbetegsége okozta.

— A budapesti földalatti gyorsvasút építése során sok, Magyarországon eddig nem használt gépet és szerkezetet állítanak munkába. A Szovjetunió a földalatti vasútépítés előkészítésénél is segítségünkre siet, részben gépekkel, részben tervrajzokkal, amelyek alapján hazánkban is gyártóhalók lesznek különböző gépek. Szovjetunióból jövő év elején érkeznek meg a hatalmas fúrógépek a felvonógépek, kavicsosztályozó berendezések, légsűrítógépek különleges fagyasztógépek. Az alagútépítők számára külön szelőkötőgépeket szereznek fel, amelyek a földalatti munkahelyek kifogásatlan levegőtisztaságát biztosítják.

— Új fajtákat ültetnek Albániában. Ebben az évben nagy gondot fordítanak Albániában az eukaliptusz fa ültetésére. Eddig ez a hajóépítés szempontjából olyan nagyjelentőségű fa igen kevés volt elterjedve az országban. Az elmúlt évben a Szovjetunióból 17 eukaliptusz-fajta magja érkezett. Ez év végéig az erdészeti kísérleti telepek százezer eukaliptusz csemétét osztanak szét, amelyeket aztán az ország különböző vidékein ültetnek el. Az eukaliptusz fa nemcsak hajó, hanem hídépítésre, villanyoszlopok készítésére és a bányáiparban való feldolgozásra is igen alkalmas. Előnye még az is, hogy rendkívül gyorsan növekszik.

GYŰJTSÖN

vigaszdíj sorozatot!

VIGASZDÍJBAN

ezideig a legmagasabb összeget a december havi sorozatokra fizették

1948 december hónap Ft 5.400.—

1949 december hónap Ft 2.150.—

letott

EGY SOROZATRA

5 oldal

1950 december 8.

